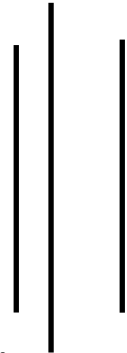
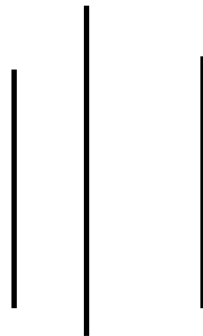

रत्ननगर नगरपालिकाको १५औं नगरसभा २०८१ असार १० गते
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक
नगर उपप्रमुख यादव प्रसाद पाठकज्यूले पेश गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को
राजश्व र व्ययको अनुमान
(बजेट)

रत्ननगर नगरपालिका
चितवन जिल्ला
वागमती प्रदेश
२०८१

आदरणीय नगरप्रमुख तथा सभा अध्यक्षज्यू, नगर सभासदस्यज्यूहरु, कर्मचारी तथा सञ्चारकर्मी मित्रहरु,

रत्ननगर नगरपालिकाको योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैषियतले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २३० बमोजिम आर्थिक बर्ष २०८१।०८२ को राजस्व र व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्न यस सम्मानित नगर सभा समक्ष उपस्थित भएको छु ।

यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका जनआन्दोलन, राजनीतिक क्रान्ति एवम् संघर्षमा शहादत प्राप्त गर्नुहुने शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु ।

नगरवासीको विकास र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्ने तथा सीमान्तकृत पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई शिक्षा, स्वास्थ्य र आय आर्जनमा पहुँच पुर्याउने तर्फ बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित गरेको छु ।

"पर्यटकीय शहर, समुन्नत रत्ननगर" सहितको दुरदृष्टि (VISION) र नगरवासीलाई सर्वसुलभ, भरपर्दो, गुणस्तरीय सेवा तथा सुविधा उपलब्ध गराइ नगरवासीहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने गरी तय गरिएको गन्तव्य (MISSION) लाई मूर्त रूप दिन यस नगरपालिका दृढ संकल्पित रहेको छ ।

नागरिकको विकासको प्रतिको विराट अभिलाषालाई सीमित स्रोत र साधनले सम्बोधन गर्न चुनौतीपूर्ण रहेको विषय सबैमा जगजाहेर छ । हाम्रा अधिकतम प्रयास नागरिकको सुख र सन्तुष्टि तर्फ लक्षित छ । हिजो निर्वाचित जनप्रतिनिधको रूपमा हामी आउदै गर्दा र आजको वर्तमान अवस्था हेर्दा पक्कै पनि आशावादी हुने स्थानमा हामीले पुर्याएका छौं ।

नगर सभा अध्यक्षज्यू अब म चालु आ.व. २०८०/०८१ को आयको समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आ.व. २०८०/०८१ मा जम्मा बजेट रु. १ अर्ब ३३ करोड ७२ लाख ७३ हजार रहेकोमा विभिन्न निकायबाट थप अख्तियारी प्राप्त भई कुल आय जम्मा १ अर्ब ६० करोड ८९ लाख ४ सय ९२ कायम भएकोमा संघीय समानिकरण प्रदेश समानिकरण अनुदानमा कटौती हुनु राजस्व वाडफाँडमा कटौती तथा आन्तरिक आयको अपेक्षाकृत उपलब्धी नहुनुले गर्दा वास्तविक आय रु. १ अर्ब ४६ करोड ४९ लाख मात्र कायम भएको छ ।

थप भएका मुख्य शिर्षकहरु

१. क्रमागत तर्फका सम्पूर्ण योजनाहरु

२. क्षयरोग मुक्त अभियान कार्यक्रम

३. सडक बोर्ड तर्फका कार्यक्रम

४. मृगौला प्रयारोपण गरेको डायलिसिस बिरामी उपचार

माथिका बाहेक संघ र प्रदेश सरकारबाट थप भएका सशर्तका कार्यक्रमहरु जसले गर्दा अनुमानित बजेटको आकार वृद्धि भएको जानकारी गराउँदछु ।

आन्तरिक राजस्व तर्फ रु १२ करोड अनुमान रहेकोमा २०८१ जेठ ३२ गते सम्म रु १० करोड ८६ लाख १६ हजार ९ सय छ मात्रै राजस्व संकलन भएको छ । थप संकलन हुन बाँकी राजस्व रु १ करोड १३ लाख ८४ हजार मात्र रहेको छ ।

अव म चालु आ.व. २०८०/०८१ को हाल सम्मको खर्चको समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

जम्मा संशोधित बजेट रु १ अर्ब ४६ करोड ४९ लाख रहेकोमा

चालु तर्फ: बजेट ९४ करोड ६७ लाख ३४ हजार रहेको मा २०८० साल असार ९ गते सम्म ५९ करोड ३० लाख ८० हजार खर्च भएको छ । (जसमा सामाजिक सुरक्षा र शिक्षक कर्मचारीको तलब समावेश गरिएको छैन)

पूँजीगत तर्फ जम्मा बजेट ६६ करोड २१ लाख ६५ हजार विनियोजन भएकोमा २०८० साल असार ९ गते सम्म ४० करोड ४५ लाख ८७ हजार खर्च भएको छ । यस आ.व को अन्त्य सम्म समग्रमा चालू तथा पूँजीगत खर्च ८०% हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । यस आ.व.को खर्च प्रतिशतलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक विकास ३३.६५%

सामाजिक विकास ७४.८ %

पूर्वाधार विकास ६०.८%

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र ४७.०४%

विपद् व्यवस्थापन ६९.०१%

प्रशासनीक तर्फ ६०.२२ % खर्च भएको छ ।

यस सम्मानित पन्ध्रौँ नगरसभाका सभाध्यक्षज्यू

यस नगरपालिकाका नगर प्रमुखबाट यस सम्मानित सभामा पेश भएको आ. ब. २०८१।८२ को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित नगरसभाबाट कर्तल ध्वनीका साथ सर्वसम्मतीले पारित भइसकेको ब्यहोरा यस सम्मानित सदनलाई अवगत नै छ । तिनै पारित नीति तथा कार्यक्रममा आधारित रही यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार पारिएको व्यहोरा म यस सम्मानित सदनलाई निवेदन गर्दछु ।

सौँच, लक्ष्य, उद्देश्य, प्राथमिकता:

सौँच: पर्यटकीय शहर, समुन्नत रत्ननगर ।

लक्ष्य: नवीन पर्यटकीय शहर,
कृषिमा व्यवसायिकरण,
स्वस्थ जीवन,
गुणस्तरीय शिक्षा र
उद्यमशीतलाको विकास ।

बजेटको उद्देश्यहरू:

१ रोजगारी सृजना गर्ने,

- २ कृषिमा व्यवसायिकताको विकास गर्ने,
- ३ स्वस्थ जीवन निरोगी जीवनशैली निर्माण गर्ने,
- ४ शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाइ सीपयुक्त नागरिक उत्पादन गर्ने र
- ५ सुशासन कायम गरी आम नागरिकमा परिवर्तनको अनुभूति दिलाउने आदि ।

बजेटका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू:

- १ पर्यटकीय क्षेत्रको प्रबर्द्धन, विकास र विस्तार
- २ कृषि क्षेत्रको विकास
- ३ गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य र खानेपानी,
- ४ सेवा प्रवाहमा सुधार,
- ५ नगरस्तरीय सडकहरूको स्तरउन्नति ।
- ६ फोहरमैला तथा विपद् व्यवस्थापन एवं वातारण संरक्षण ।

सभाध्यक्ष महोदय,

बजेटले लिएको उद्देश्य हासिल गर्न देहाय बमोजिमको प्रस्ताव गरेको छु ।

१. नेपालकै महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा रहेको सौराहालाई समेट्ने गरी नविन पर्यटकीय क्षेत्रको विकास र विस्तार गरिनेछ । जहाँ उद्यान छैनन त्यहा पर्यटक छैनन । जहाँ उद्यान ताँहा पर्यटक । पर्यटकको बसाइ लम्वाउन उद्यन र पार्कको निर्माण जरुरी छ भन्ने उद्घोषका साथ गौरबको आयोजनाको रूपमा यसै बर्षदेखी हरीयाली पार्क निर्माण शुरू गरिएकोमा त्यसलाई निरन्तरता दिन पर्याप्त बजेटको व्यवस्था गरेको छु , चित्रसारीमा गंगा आरतीको नविन शुरूवातको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था भएको छ । पञ्चनदी र लौरीघोल तालमा आकर्षक उद्यानसहितका तालको पुनर्ताजकीकरण गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाईएको छ । यावत गतिविधिले पर्यटकीय क्षेत्रको प्रबर्द्धन, विकास र विस्तार हुने अपेक्षा लिएको छु ।
२. कृषिको यान्त्रिकरण, आधुनिकीकरण, व्यवसायिकीकरण र बजारीकरण विना समुन्नतिको यात्रा सम्भव छैन भन्ने बिषयलाई हेक्का राखदै गत आ ब मा कृषितर्फ विनियोजित बजेटलाई निरन्तरता दिएको छु । कृषितर्फ यान्त्रिकरणको लागि, व्यवसायिकरणको लागि, आधुनिकीकरण र बजारीकरणलाई बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । अनुदान वितरणका लागि कार्तिक मसान्तभित्रै सूचना प्रकाशित गरी माघ मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा वितरण गरिसक्ने व्यवस्था मिलाएको छु । गोठ गोठमा भेटेरीनरी खेत खेतमा कृषि कार्यक्रम गरी सञ्चालन भएकोमा टोल टोलका कृषकहरूले कार्यक्रम अत्यधिक रुचाएकाले यस कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु । गाई भैसी पालन गरेका कृषकहरूको प्रबर्द्धनका लागि प्रदेश ससर्त कार्यक्रम मार्फत प्रतिलिटर दुध उत्पादनमा अनुदानको व्यवस्था मिलाएको छु जसका लागि रु १ करोड ३३ लाख २५ हजार बजेट व्यवस्था मिलाएको छु । यी क्रियाकलापले कृषिमा व्यवसायिकता बढ्न जाने विश्वास लिएको छु ।
३. शिक्षा र सीप नै जीवन जीउने पहिलो आधार हो भन्ने अभिप्रायले कमजोर अवस्थामा रहेको नगरको सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तरमा सुधार ल्याउन चालु आ.ब. मा भएका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । शिक्षक र विद्यार्थी अनुपात नमिलेका केही विद्यालयहरूलाई डाउनसाइजिङ गर्ने निर्णय गरिएकोमा

समुदायको माग बमोजिम अन्तिम पटकका लागि यो शैक्षिक सत्रसम्मको समय थप गरिएको छ । अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

४. एक घर एक धाराको विगतको नीतिले निरन्तरता पाइराखेको अवस्थामा खानेपानीको गुणस्तर सुधारमा र धारा जोड्न नसक्ने विपन्न नागरिकलाई सहायता पुर्याउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
५. हाम्रो आगमन पछि स्वास्थ्य क्षेत्रमा आएको परिवर्तनले नागरिकको आशामा न्यायो किरण थपिएको अनुभूति गरेको छु । खासगरी विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा तथा उपचार, गर्वाभित्रको भ्रुणका लागि आइरन चक्री, फोलिक एसिड, क्याल्सियम चक्री र भिडियो एक्सरे सेवा, बालस्वास्थ्य लागि खोप सेवा, मातृस्वास्थ्य, जेष्ठनागरिकको दीर्घजीवनका लागि ल्याव सेवा र अतिरिक्त क्रियाकलापका कार्यक्रम, क्षयरोगका विरामीमा लागि निशुल्क औषधी सेवा, कमजोर वर्गका लागि वीमा, विरामी नागरिकका लागि राहतकोष, अस्पतालमा छुटपटारहेका विरामीहरुका लागि निशुल्क रक्त सेवाका लागि रक्त संचार केन्द्र संचालन, मृत्यु शैयामा चढेका मृतक नगरवासीका लागि निशुल्क शवबहान सेवा सम्म Womb to Tomb सम्म स्थानीय सरकार साथैमा छु भन्ने सन्देश सहित हामीले लगानी गरिराखेका छौ । यी सबै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
६. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को मर्म र भावना बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८१।८२ देखी पूर्वाधारतर्फका सम्पूर्ण आयोजनाहरु जेष्ठ १५ गतेभित्र सम्पन्न गर्ने र जेष्ठ १६ गतेदेखी आगामी वर्षको प्लानिङमा लाग्ने कार्ययोजनाका साथ अघि बढ्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
७. धेरै योजना निर्माण गरी ससाना बजेट छर्ने र वितरणमुखी योजना घटाइ नागरिकको अपनत्व नहुने खालको कार्यक्रमहरुलाई न्यूनिकरण गरी सक्रिय नागरिक सहभागिता हुने, धेरै बजेटका सिमित योजना बनाइ कार्यान्वयनमा लैजाने प्रयास गरेको छु ।
८. विस्तृत संभाव्यता अध्ययन, जग्गा प्राप्ति लगायतका पूर्व तयारी पूरा भई कार्यान्वयनमा जान सक्ने आयोजनालाई मात्र कार्यक्रममा समावेश गरी बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
९. ठेक्का प्रक्रिया र उपभोक्ता समितितर्फका योजना पौष मसान्तभित्र सम्झौता गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था र जेष्ठ १५ गते भित्र कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था गरी कडाइका साथ लागु गर्ने नीति लिइएको छु । संघीय सरकार र वागमती प्रदेश सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड र वित्तीय समानीकरण बापत सिलिङ्ग तोकिएको बजेट पनि पुरा रुपमा प्राप्त नभइरहेको सन्दर्भमा गत विगतको भन्दा आगामी वर्षको चालु खर्च माथि परेको भारलाई घटाउने व्यवस्था मिलाइएको छु ।
१०. विकास निर्माण कार्यमा ब्याक हो लोडर (JCB), ट्र्याक्टर, रोलर र अन्य सवारी साधन माग गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई साधन उपलब्ध गराउने नगरको वर्तमान पद्धतिले गर्दा नगरले अधिक मात्रामा इन्धन खर्च गरे जस्तो भान परेकोले र चालु खर्चमा आएको कटौतिले विनियोजित बजेटले इन्धन राख्न नपुग्ने देखिएको अवस्थामा आगामी वर्षदेखी सबैखाले विकास निर्माणमा प्रयोग हुने सवारीसाधन माग गर्ने सरकारी वा गैरसरकारी व्यक्ति वा संस्था स्वयंले इन्धन राख्नुपर्ने व्यवस्था मिलाइएको छु ।
११. हालको सोधपुछ कक्षलाई कार्यालयको प्रवेशद्वार बाहिरसारी सबै नागरिकले सहजै सेवा प्राप्त गर्ने र डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

१२. नगरको केन्द्र र सबै वडाकार्यालयका विधुतीय हाजिरीलाई एउटै प्रणालीमा आवद्ध गरी नगरबाटै अनुगमन गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाउनुका साथै न्यायिक समितिबाट सम्पादन हुने न्यायिक निरूपणका सम्पूर्ण प्रक्रियालाई सफ्टवेयर प्रणालीमा आबद्ध गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
१३. राजश्व शाखामा कर र गैरकर हेर्ने छुट्टाछुट्टै कर्मचारीको व्यवस्था मिलाएको छु । कर र गैहकर सम्बन्धी कानूनको अभावले कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नसकिएकोमा यसै अधिवेशनबाट उक्त कानून पारित गरी कर प्रशासनलाई सवलीकरण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
१४. सूचना प्रविधिको भरपुर उपयोग गरी प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहलाई अघि बढाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
१५. यसै बर्षदेखि धेरै राजश्व संकलन गर्ने वडालाई धेरै र कम राजश्व संकलन गर्ने वडालाई कम बजेट उपलब्ध गराउने जस्ता वडाको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुर्याउने विभिन्न सूचकको व्यवस्था गरी बार्षिक बजेटसँग जोडिएकाले यस बर्षदेखि वडाको सेवा प्रभावमा थप प्रभावकारिता आउन जाने र समग्र सेवा प्रवाहमा सुधार आउने अपेक्षा गरेको छु ।
१६. सौराहचोक, चित्रसारी हुदै सौराहा वगरसम्मको सडक, चित्रसारी बछ्यौली वगर हात्तीसार सडक, टाँडीचोक सुब्बाचोक हुदै डुम्रीचोकसम्मको सडक, बकुल्लरदेखी जयमङ्गलाहुदै जमुनापुर सडक, बकुलहर जयमंगला जिरौना हुदै कालिका नपा जोड्ने सडक, शान्तिचोक पिठुवा दोवाटो खैरेटी सडक, टाँडीचोकबाट भोकाहाचोक हुदै झुवानी सडक, निपनी बाघमारा चित्रसारी सडक जस्ता मुख्य मुख्य सडकहरूको स्तरउन्नति गर्ने कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

अनुमानित आय व्यय र स्रोत व्यवस्थापन

सभाध्यक्षज्यू,

आ.व. २०८०।०८१ मा यस नगरपालिकाको कुल प्रस्तावित आय रु १ अर्ब ६० करोड ८९ लाख अनुमान रहेकोमा आजको दिन सम्म वास्तविक आय रु १ अर्ब ४६ करोड ४९ लाख २६ हजार मात्र प्राप्त भएको र १४ करोड ३९ लाख ७४ हजार आम्दानी हुन सकेको छैन । यसरी कम आम्दानी हुनु संघीय सरकार समानिकरण अनुदानमा २६।४४ प्रतिशत कटौती हुनु संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने राजश्व वाडफाँडको रकम सिलिङ्ग बमोजिम प्राप्त नहुनु साथै नगरपालिकाको आन्तरिक आय तफको आम्दानी रकम लक्ष्य अनुसार उठाउन नसकेकाले विकास निर्माण कार्यमा नगर र वडा बजेटको सिलिङमा प्रभावित भएको तपाइ हामी सामु छर्लङ्ग रहेको अवस्थामा छ ।

अब आ.व. २०८१।०८२ को बजेटको अनुमानित आयको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

यस नगरपालिकामा २०७२।०७३ देखि हाल सम्म सम्पूर्ण घर जग्गामा एकमुष्ठ रूपमा एकीकृत सम्पती कर लगाइएकोमा विद्यामान कानुनी प्रावधान बमोजिम आ व २०८१।०८२ को श्रावण १ गतेदेखी लागु हुने गरी नगर क्षेत्रभित्र बनेको घर वा संरचना र सो संरचनाले ओगटेको क्षेत्रफलको दोब्बर जमिनमा सम्पती कर लगाउन प्रस्ताव गरेको छु । जसबाट नगरलाई करीब रु २ करोड ५० लाख राजश्व प्राप्त हुने अनुमान छ । संरचना नभएको क्षेत्रमा साविकमा लगाउदै आएको एकीकृत सम्पती करलाई हटाई भुमीकर लगाउने प्रस्ताव गरेको छु । जसबाट नगरलाई रु १ करोड २३ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु । यसरी सम्पती कर र भुमी कर लगाउदा करको दायरा विस्तार हुने अनुमान गरेको छु । नगरपालिका क्षेत्रभित्रका रहेका घर र

जग्गाहरू बहालमा लगाउने संस्थालाई विगतमा लगाउदै आएको १० प्रतिशतलाई नै निरन्तरता दिइएको छ । कृषि कार्यमा भाडामा लिइने जग्गामा विगतमा लगाउदै आएको १ प्रतिशत करको दरलाई निरन्तरता दिएको छ । आवासीय प्रयोजनमा लगाउदै आएको ५ प्रतिशत करको दरलाई घटाइ २ प्रतिशत कायम गरेको छ । जसबाट होटल व्यवसाय र आवासीय घर बहालमा लगाउने घरधनीलाई राहत पुग्ने र न्यून कर भएकाले करको तिर्ने बानीको विकास हुने र करको दायरा थप फराकिलो हुने अपेक्षा राखिएको छ । सरकारी वा गैससको प्रयोजनको हकमा लाग्ने १० प्रतिशत करलाई निरन्तरता दिएको छ । यसरी घरजग्गाबहाल करबाट नगरपालिकालाई रु १ करोड ३३ लाख १० हजार राजश्व प्राप्त हुने अनुमान छ । नगर क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय गरी बस्ने व्यवसायीको व्यवसाय दर्तालाई सहजीकरण गर्न चालु वर्षमा जस्तै टोल टोल र घर घरमा गइ व्यवसाय दर्ता गर्न घुम्ती सेवा सञ्चालन गरिने छ । यसबाट सबै व्यवसायीहरूमा सहजताको महसुस हुने र करको दायरा नआएका व्यवसायीहरूलाई दायरामा ल्याउन सहजीकरण पुग्ने देखिन्छ । पहिलो पटक व्यवसाय दर्ता गर्ने व्यवसायीको व्यवसाय दर्ता र दर्ता भइसकेका व्यवसायीहरूको हकमा नविकरण बापतको शुल्क लिइनेछ भने विगतमा लिदै आएको व्यवसाय करको दरमा रु ५०० घटाउने प्रस्ताव गरेको छ । जसबाट करको दायरा विस्तार भइ नगरपालिकालाई रु १ करोड ५७ लाख २० हजार प्राप्त हुने अनुमान छ । हाल सम्म नक्सापास नभएका घरहरूलाई करको दायरामा ल्याई एक पटकका लागि अभिलेखिकरण गर्ने प्रस्ताव गरेको छ । घर नक्सापासको दरलाई निरन्तरता दिएको छ । जसबाट नगरलाई रु २ करोड ३ लाख २८ हजार प्राप्त हुने अनुमान छ । नगरपालिका र नगरपालिका अन्तरगतका वडा कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिने सेवामा लगाइने सेवा शुल्क दस्तुर सिफारिश दस्तुर लगायतबाट गत विगतमा जस्तै आगामी आर्थिक वर्षमा पनि रु १ करोड ९३ लाख ६० हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेको छ । नगरको अनुमती नलिइ नगरपालिका अन्तरगतका विभिन्न ऐलानी र सार्वजनिक जग्गाहरूमा घर पसल निर्माण भएका छन् ती सबैलाई अब सम्पत्ति कर सरहको बहाल विटौरी शुल्क लिइ करको दायरामा ल्याइने छ । नगरपालिकाका विभिन्न प्रशासनिक दण्डसजायबाट रु १८ लाख १५ हजार प्राप्त हुने अनुमान छ । यस वर्ष कयर खोला स्थित नदिजन्य पदार्थको ठेक्का खैरहनी नगरपालिकाबाट लगाइने हुनाले आगामी वर्ष नगरलाई रु ३२ लाख ८१ हजार प्राप्त हुने अनुमान छ । नगरपालिकामा रहेका रोलर जे सि वी पानी ट्यांकी टयवक्टर ढल गाडी भाडामा लगाए वापत रु १० लाख आम्दानी हुने अनुमान गरेको छ । ब्यक्तिगत घटनाको रूपमा दर्ता हुने जन्म मृत्यु विवाह बसाईसराई र सम्बन्ध विच्छेद लगायतबाट रु ९ लाख ६८ हजार प्राप्त हुने अनुमान छ । आन्तरिक स्रोत वापत गत आवमा यथार्थ आम्दानी ११ करोड ७६ लाख प्राप्त भएको थियो । चालु आवमा आन्तरिक स्रोत वापत रु १२ करोड हुने अनुमान गरिएकोमा आ व को अन्त्य सम्ममा लक्ष्य बमोजिम राजश्व संकलन हुने अनुमान छ । यसरी नगरपालिकाको आगामी आ व २०८१।०८२ को कूल आन्तरिक आम्दानी रु. १३ करोड २० लाख हुने अनुमान गरेको छ ।

केन्द्र सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड वापत रु.१२ करोड ७८ लाख प्राप्त हुने अनुमान छ । वागमती प्रदेश सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड वापत रु.११ करोड प्राप्त हुने अनुमान छ । चालु आ व को असार मसान्तसम्म खर्च नभई नगरपालिकाको संचितकोषमा रु २ करोड बाँकी हुने अनुमान गरिएको छ । यसरी यी सबै स्रोत र अल्या समेत गरी आन्तरिक स्रोततर्फ जम्मा रु. १५ करोड २० लाख हुने अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत रु.१८ करोड ६६ लाख र सशर्त चालु तथा पुजिगत अनुदान तर्फ रु.३७ करोड ३३ लाख विशेष अनुदान २ करोड २० लाख र समपुरक अनुदानतर्फ ३ करोड

२० लाख गरी जम्मा रु ६१ करोड ५९ लाख र वागमती प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत रु.१ करोड ९५ लाख १९ हजार शर्त चालु र पुजिगत अनुदान तर्फ ६ करोड ५६ लाख प्राप्त हुने अनुमान छ । समपुरक अनुदान ३ करोड र विशेष तर्फ ६५ लाख गरी जम्मा रु १२ करोड १६ लाख प्राप्त हुने अनुमान छ । त्यस्तै सडक बोर्ड तर्फ १ करोड सामाजिक सुरक्षा तर्फ ३० करोड गरी सबै स्रोत गरी कुल आम्दानीतर्फ रु.१ अर्ब ४३ करोड ५३ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

राजश्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान
आ.व. २०८१/०८२

शीर्षक	२०८१/०८२ को अनुमान (रु हजारमा)
कुल आय	१४३५३२०
राजश्व:	३८९८००
आन्तरिक राजश्व:	१३२०००
राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	२३७८००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	१२७८०००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	११००००
अन्य आय	२००००
अघिल्लो वर्षको नगद मौज्यात स्थानीय निकायबाट हस्तान्तरण रकम	२००००
अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण	१०४५५२०
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	९२३९००
वित्तिय समानीकरण अनुदान	१८६६००
शर्त अनुदान	३७३३००
समपुरक अनुदान	३२०००
विशेष अनुदान	२२०००
सडक बोर्ड वाट प्राप्त	१००००
अन्य अनुदान सामाजिक सुरक्षा	३०००००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	१२१६२०
वित्तिय समानीकरण अनुदान	१९५१९
शर्त अनुदान	६५६०१
समपूरक अनुदान	३००००
विशेष अनुदान	६५००
स्थानीय विकास पूर्वाधारी विकास कार्यक्रम	००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	
शर्त अनुदान	००

समपुरक अनुदान जिल्ला समन्वय समिति	००
अन्य	००
जनसहभागिता	
नगद सहभागिता	००
श्रम तथा वस्तुगत सहायता	००

अनुमानित व्यय तर्फ

आ.व. २०८१/०८२ का लागि वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमका लागि निम्न अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने प्रस्ताव गरेको छु ।

वडा नं.	विनियोजन रकम
१	९७ लाख
२	९९ लाख
३	९६ लाख
४	९६ लाख
५	९६ लाख
६	१ करोड १ लाख
७	९६ लाख
८	९६ लाख
९	९९ लाख
१०	१ करोड
११	९६ लाख (ल्यान्ड फिल्ड साइट व्यवस्थापनको लागी छुट्टै बजेट व्यवस्था गरेको छु)
१२	९८ लाख
१३	१ करोड
१४	९८ लाख
१५	९८ लाख
१६	९७ लाख
जम्मा	१५ करोड ६४ लाख

नगरपालिका चालु पुर्जिगत

रु. २५ करोड

समपुरक साझेदारी

रु ८ करोड (संघिय समपुरक प्रदेश समपुरक सडक बोर्ड)

नगर स्तरीय गौरबका आयोजना संघ प्रदेश

रु १० करोड ५६ लाख

सडक बोर्ड साझेदारी सहित

रु १ करोड २० लाख

संघ शसर्त र प्रदेश शसर्त (दिगो विकास लक्ष्य सहित)

१ शिक्षा रु.१८ करोड ६७ लाख

२ कृषि पशु पंक्षी रु.४ करोड ९ लाख

३ स्वास्थ्य रु.४ करोड ७ लाख

४ पुर्वाधार विकास ८ करोड ४१ लाख

५ सामाजिक सुरक्षा रु.३० करोड

६ नविकरणीय उर्जा ८ लाख

७ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम रु.५५ लाख

८. अन्य कार्यक्रम तर्फ रु.

अन्य बिषय क्षेत्रगत बजेट आन्तरिक तर्फ

१. आर्थिक विकास	रु. २ करोड ५ लाख ६५ हजार
२. सामाजिक विकास	रु.२ करोड ५७ लाख ६ हजार
३. पूर्वाधार विकास	रु.३ करोड ८ लाख ४८ हजार
४. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	रु.८२ लाख २६ हजार
५. सुशासन तथा संस्थागत विकास	रु.५१ लाख ४१ हजार
जम्मा ९ करोड ४ लाख ८८ हजार	

यसरी कुल व्ययतर्फ संघ प्रदेश र आन्तरिक स्रोत गरी रु १ अर्ब ४३ करोड ५३ लाख खर्च हुने अनुमान गरिएकोमा चालु खर्च तर्फ ६० प्रतिशत पुजिगत तर्फ ३९ प्रतिशत र वित्तिय व्यवस्था साँवा र ऋणको लागि १ प्रतिशत रहेको छ ।

अन्त्यमा नगरबासीका अपेक्षा र मागहरु धेरै छन् । आफ्नै गाउँघरमा आइपुगेको स्थानीय सरकारले विविध क्षेत्रमा सहयोग गरोस भन्ने भावना र चाहाना हुनु स्वभाविक पनि हो । माग बमोजिमका मुख्य मुख्य योजनाहरुलाई गौरवको योजना, समपुरक योजना, दीगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न छनौट भएका योजना, ससर्त योजना, विशेष योजना, नगरस्तरीय योजना र वडास्तरीय योजनाको रुपमा सम्बोधन गरिएका छन् । सम्बोधन हुन नसकेका योजनाहरुलाई नगरपालिकाको योजना बैकमा राखी आगामी दिनमा प्राथमिकताको आधारमा सम्बोधन गर्दै अघि बढिनेछ । नागरिकका अपेक्षा क्रमशः सम्बोधन गर्दै समुन्नत नगरपालिका हुदै समृद्ध मुलुक निर्माण गर्ने अभियानमा हाम्रो निरन्तर प्रयास रहनेछ । नगरपालिका सामु विद्यमान रहेका चुनौतीहरुलाई चिदै अघि बढ्न सकेमा हामी अवश्य पनि लक्ष्यमा पुग्न सक्नेछौ । यस नगरसभाबाट निर्णय भएका जतिपनि योजना र कार्यक्रमहरु छन् ती सबैको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु हामी सबैको कर्तव्य पनि हो । विगतका दुई वर्ष हामी सिक्ने अभ्यासमा भएकाले पनि केही कमी कमजोरी रहे भएका हुनसक्लान । तर आशा छ आगामी वर्षलाई हामी हाम्रो अब्बल कार्यसम्पादन वर्षको रुपमा मनाउन चाहान्छौ । हाम्रो यो संकल्पलाई पूर्णरुपमा साथ दिन सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरु, कर्मचारीमित्रहरु, नगरबासी आमाबुवा तथा दाजुभाई दिदीबैनीहरु र सरोकारवाला सबैलाई म आब्हान गर्न चाहान्छु ।

धन्यवाद ।

यादव प्रसाद पाठक

संयोजक

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति